

OŚWIADCZENIE GRUPY ROBOCZEJ ARTYKUŁU 29
DOTYCZĄCE OPINII W SPRAWIE
„TARCZY PRYWATNOŚCI UE-USA”

Bruksela, 13 kwietnia 2016 r.

Po opublikowaniu przez Komisję Europejską projektu decyzji w sprawie odpowiedniego stopnia ochrony przewidzianego w „Tarczy prywatności UE-USA” (ang. EU-U.S. Privacy Shield), Grupa Robocza Artykułu 29 dokonała jej oceny w świetle mających zastosowanie ram prawnych UE w zakresie ochrony danych, jak określono w dyrektywie 95/46/WE, jak również praw podstawowych do życia prywatnego oraz do ochrony danych, jak przewidziano w artykule 8 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka oraz w artykułach 7 i 8 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej.

Celem Grupy Roboczej jest zapewnienie, że w przypadku przetwarzania danych osobowych zachowany będzie konieczny równoważny stopień ochrony, z zastrzeżeniem postanowień „Tarczy prywatności”.

Generalnie Grupa Robocza z zadowoleniem przyjmuje **istotne usprawnienia**, jakie niesie ze sobą „Tarcza prywatności”, w porównaniu do decyzji w sprawie programu „bezpiecznej przystani”. W szczególności wprowadzenie kluczowych definicji, mechanizmów ustanowionych w celu zapewnienia kontroli nad listą podmiotów, którego zobowiązały się do przestrzegania zasad przewidzianych w „Tarczy prywatności,” oraz obecnie obowiązkowych zewnętrznych i wewnętrznych przeglądów zgodności stanowią pozytywny krok naprzód.

Jednak Grupa Robocza ma **poważne obawy** zarówno co do aspektów komercyjnych, jak i dostępu organów publicznych do danych przekazywanych na podstawie „Tarczy prywatności”.

W ramach wstępnej uwagi, GR Art. 29 żałuje, że „Tarcza prywatności” składa się z różnych rodzajów dokumentów i w związku z tym zasady i gwarancje przewidziane przez „Tarczę prywatności” są określone zarówno w decyzji w sprawie odpowiedniego stopnia ochrony, jak i w załącznikach do niej, co powoduje że informacje są zarówno trudne do odnalezienia, jak i, czasami, niespójne. Przyczynia się to do **ogólnego braku jasności**.

Następnie Grupa Robocza przypomina, że „Tarcza prywatności” przyjęta na podstawie dyrektywy 95/46/WE musi być spójna z ramami prawnymi UE w zakresie ochrony danych, zarówno pod względem zakresu, jak i terminologii.

W tym względzie, **po wejściu w życie ogólnego rozporządzenia o ochronie danych** konieczne będzie dokonanie **przeglądu** tekstu „Tarczy prywatności” w 2018 r. w celu zapewnienia, że w „Tarczy prywatności” będzie zagwarantowany wyższy stopień ochrony danych przewidziany przez rozporządzenie.

Jeżeli chodzi o aspekty komercyjne, GR Art. 29 przede wszystkim uważa, że niektóre kluczowe zasady ochrony danych określone w prawie europejskim nie są odzwierciedlone w projekcie decyzji w sprawie odpowiedniego stopnia ochrony ani w jej załącznikach, bądź też zostały niewłaściwie zastąpione alternatywnymi pojęciami. W szczególności niejasne jest zastosowanie zasady ograniczenia celu do przetwarzania danych. Grupa Robocza jest również zaniepokojona faktem, że zasada zatrzymywania danych nie jest wyraźnie wskazana i nie może być jasno zinterpretowana w oparciu o obecne brzmienie tekstu. Ponadto w tekście brakuje szczegółowego sformułowania dotyczącego ochrony, która powinna przysługiwać przed zautomatyzowanymi decyzjami indywidualnymi opartymi wyłącznie na zautomatyzowanym przetwarzaniu.

W związku z tym, że „Tarcza prywatności” będzie także wykorzystywana do przekazywania danych poza USA, GR Art. 29 nalega, aby w przypadku dalszego przekazywania z podmiotu podlegającego zasadom „Tarczy prywatności” do odbiorców w kraju trzecim konieczne było zapewnienie takiego samego stopnia ochrony w zakresie wszystkich aspektów „Tarczy prywatności” (w tym bezpieczeństwa narodowego) oraz aby takie dalsze przekazywanie nie prowadziło do obniżenia lub obchodzenia zasad ochrony danych UE.

Poza tym, mimo że Grupa Robocza zauważa dodatkowe zasoby udostępnione osobom fizycznym w celu wykonania ich praw, jest zaniepokojona faktem, że nowy mechanizm dochodzenia roszczeń w praktyce może okazać się zbyt złożony i trudny do wykorzystania przez osoby fizyczne z UE, szczególnie w innym języku, i w związku z tym nieskuteczny. Toteż konieczne jest dalsze wyjaśnienie różnych procedur dochodzenia roszczeń; w szczególności, gdy krajowe organy ochrony danych UE wyrażają taką chęć, powinny być uznawane za oczywisty punkt kontaktowy dla osób fizycznych z UE w zakresie różnorodnych procedur, wraz z możliwością działania tych organów w imieniu tych osób.

Jeżeli chodzi o dostęp organów publicznych do danych przekazywanych na podstawie „Tarczy prywatności”, Grupa Robocza żałuje, że zapewnienia Biura Dyrektora Wywiadu Narodowego USA (ODNI) nie są wystarczająco precyzyjne, by wykluczyć masowe i nieprzemyślane zbieranie danych osobowych pochodzących z UE. GR Art. 29 przywołuje swoje prezentowane od dawna stanowisko, że masowego i nieprzemyślanego nadzoru nad osobami nigdy nie można uznać za proporcjonalny i absolutnie niezbędny w demokratycznym społeczeństwie, czego wymaga ochrona zapewniana przez właściwe prawa podstawowe. GR Art. 29 odnotowuje, że ma miejsce tendencja do zbierania coraz większej ilości danych na masową skalę i w nieprzemyślany sposób w świetle walki z terroryzmem. Zważywszy na obawy, jakie niesie to dla ochrony podstawowych praw do prywatności i ochrony danych, GR Art. 29 oczekuje na orzeczenia, jakie mają być wydane przez TSUE w sprawach dotyczących masowego i nieprzemyślanego zbierania danych.

Ponadto Grupa Robocza przyjmuje z zadowoleniem ustanowienie Rzecznika Praw Obywatelskich jako nowego mechanizmu dochodzenia roszczeń. Może to stanowić istotne poprawienie praw osób fizycznych z UE w odniesieniu do działań wywiadu USA. Jednak GR Art. 29 jest również zaniepokojona faktem, że ta nowa instytucja nie jest wystarczająco niezależna i nie przysługują jej wystarczające uprawnienia do skutecznego wykonywania jej obowiązków oraz nie gwarantuje zadowalającego rozwiązania w przypadku braku zgody.

Podsumowując, Grupa Robocza zauważa usprawnienia oferowane przez „Tarczę prywatności” w porównaniu do unieważnionej decyzji w sprawie programu „bezpiecznej przystani”. Jednak, zważywszy na wyrażone obawy oraz żądane wyjaśnienia, **Grupa Robocza wzywa Komisję do rozwiania tych obaw i przedstawienia żądanych wyjaśnień w celu poprawienia projektu decyzji w sprawie odpowiedniego stopnia ochrony i zapewniania, że ochrona oferowana przez „Tarczę prywatności” będzie rzeczywiście koniecznie równoważna ochronie gwarantowanej w UE.**